

→ vou věžičkou je zakomponována přímo mezi měšťanské domy na náměstí. Původně tady na hranici opevnění stával gotický hrad. V roce 1550 nechal nový majitel panství Adam Říčanský z Říčan postavit šlechtické renesanční sídlo, později barokně přestavěné. Načas sem přesídlila radnice a radní přistavěli šatlavu, dnes přístupnou. Na červeném průčelí zámku vyniknou sochy Lásky a Spravedlnosti, na něž shlíží habsburský orel – památka na dobu, kdy tu sídlil okresní soud. Dnes slouží zámek Muzeu Vysochy. K zámku patří i vedlejší budova – pseudoklasicistní sklad soli (dnes divadlo).

Do města jednou z bran

Už při pohledu na město z věže kostela sv. Bartoloměje

FOTO: JAN PERGLER

jsíte si museli všimnout dvou věží, které vyrůstají na dvou koncích náměstí T. G. M. Městské brány patří k nejstarším památkám města. Jihlavská dolní brána je mladší, zato vyšší. Pětipatrová hranolová věž dnes slouží Muzeu rekordů a kuriozit. Současná podoba je ze 16. století. Čtyřboká střecha

s osmibokou věžičkou a ciferníkem je o století mladší. Ve čtvrtém patře je umístěn původní hodinový stroj, který v roce 1769 vytvořil Šebestián Procházka za 70 zlatých.

Rynářská neboli Horní brána je z roku 1584 a uchovála si původní podobu. Třípatrová věž je opatřena cimbuřím

a pavlačí na kamenných křakorcích, věžní hodiny pocházejí zřejmě z roku 1672. Přesný čas na ciferníku směrem k náměstí ukazují postavy kozlů, které při každém odbíjení do sebe trkají.

Do hospody nebo na vyšetření

Komu se z té přehřelé stavebních slohů zamotala hlava, měl by si rychle najít nějakou místní hospůdku či kavárnu a to množství vědomostí trochu spláchnout zdejším Poutníkem z nedalekého pivovaru, který byl založen již roku 1552. A komu je hůř, ať se vydá Nádražní ulicí kolem secesního obchodního domu Herrmann a Fleischl z roku 1913 k osmiboké kapli Panny Marie Sedmi-bolestné z roku 1658. Dnes tu sídlí psychiatrická poradna. ●

KLÁRA VOCELOVÁ

Z Pelhřimova k pitné vodě

Za cíl dnešního putování zvolíme Želivku, zejména pro Pražany symbol pitné vody. Spojuje vodní nádrže Sedlice, Vřesník a Tmávkou (Želiv). Poměrně dlouhou trasu můžeme zkrátit ukončením v Červené Řečici (25 km). Trasu lze „kopírovat“ po nejbližších silnicích na kole, což mapa spolehlivě napoví. Ve střední části je dost možností občerstvení.

Z pelhřimovského náměstí sestoupíme k říčce Bělé, chatovým údolím při ní dojdeme k biologickému rybníku a zvolna vystoupíme do Radětína s kapličkou sv. Jana Nepomuckého. Otevřenou krajinou přes návrší Vrchu dojdeme do Krasíkovice. Pohní cestou opět sestoupíme k Bělé a překročíme ji u Poříčského Dvora. Okrajem lesa a pak lesem sejdem k Hejlovce, do níž se předtím Bělá vlila a zvolna stoupáme do Pobistrýce. Odtud jdeme po silnici, přejdeme mělké údolí potoka a za ním uhneme pohní a pak lesní cestou doprava. Dostaneme se opět k Hejlovce a jdeme při ní lesem až ke vzdutí vodní nádrže Sedlice. Obcházíme ji po břehu k silnici, po níž dojdeme do Sedlice. Přehrada z roku 1927 na Želivce, která vzniká soutokem Hejnického potoka a Hejlovky, je vysoká 24 m, koruna hráze je dlouhá 123 m a tvoří ji 10 oblouků. Lesní cesta sleduje břeh vyrovnaná nádrže na Želivce do Želivi. Zdejší klášter má dramatické dějiny. Založil ho kníže Soběslav ve 12. století a osadil ho

MAPA: © KARTOGRAFIE PRAHA

TRASA: 1. Pelhřimov, nám. – Č 0144: 2. Krasíkovice (4) – 3. Pobistrýce (7) – 4. Na Vyhliďce (13) – 5. Sedlická přehrada (14,5) – 6. Sedlice (15,5) – 7. Želiv, klášter (20,5) – 8. Červená Řečice (25) – M 1293: 9. Čakovický mlýn (32) – 10. Starý Pelhřimov (35,5) – 11. Pelhřimov, nám. (38,5)

premonstráty, s přestávkami tu jsou do dnes. Klášter pobořili husité, později tu Trčkové zbudovali hrad. Po Bílé hoře byl klášter obnoven, pak vyhořel. Celé 18. století byl obnovován podle Santiniho, ale roku 1907 vyhořel opět. Dnešní vzhled je novobarokní. Jižně od kostela je památný 24m Žižkův dub se 7m obvodem kmene.

Značenými zkratkami při silnici dojdeme k nádrži Tmávka na přítoku Tmavě s rekreačním střediskem a když ji po mostu přejdeme, ocitáme se v Červené Řečici (původně gotický, později barokně přestavěný kostel sv. Máří Magdalény a renesanční zámek ze 16. století). Ti, kteří se chtějí pěšky vrátit do Pelhřimova, vyrazí na jih po modré. Otevřenou krajinou přejdeme Šibeniční vrch a vyhlídkový bod Na vrších do Báovic (lidové stavby). Za vsí sestoupíme k zalesněnému údolí potůčku, krátce nato u Čakovického mlýna překročíme Hejlovku a vyjdeme do Čakovice s kapličkou sv. Jana Křtitele. Pohní cesta mezi háječky vede k silnici a za ní vstoupíme do Starého Pelhřimova. Vlastní Pelhřimov, cíl, začíná za pár set metrů.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Želivka a Pelhřimovsko sever, 1:50 000, edice KČT č. 44, Pelhřimovsko, Česká Kanada, 1:100 000, edice Kartografie Praha č. 24